

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประยุกต์เชิงอธิบาย (explanatory research) เพื่อ
ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาเพชฌัญญา และภาวะสุขภาพของหญิงสูงอายุโรคข้อเสื่อม

ลักษณะประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือหญิงสูงอายุที่ได้รับการวินิจฉัยโรคจากแพทย์
ออร์โทปิดิกส์ว่าเป็นโรคข้อเข่าเสื่อม ที่มารับการตรวจรักษาที่ห้องตรวจกระดูกและข้อ แผนกผู้ป่วย
นอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ มีขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการ
เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดคุณลักษณะดังนี้

1. เพศหญิง อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป
2. ไม่เคยได้รับการรักษาข้อเข่าเสื่อมด้วยการผ่าตัดมาก่อน
3. สามารถเข้าใจและสื่อสารภาษาไทยได้ดี
4. มีการรับรู้เกี่ยวกับเวลา สถานที่ และบุคคลเป็นปกติ
5. ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ สกุล อายุ สถานภาพสมรส ระดับการ
ศึกษา ศาสนา น้ำหนักร่างกาย โรคประจำตัวอื่น ๆ แหล่งสนับสนุนค่าใช้จ่าย ระยะเวลาที่เป็น

โรคข้อเข่าเสื่อม และการดำเนินชีวิตประจำวัน

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมกาการเผชิญปัญหา ซึ่งผู้วิจัยแปลและดัดแปลงจากแบบวัดพฤติกรรมกาการเผชิญปัญหาของจาโลวีก (Jalowiec coping scales) โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นหญิงสูงอายุ เหลือจำนวนคำถาม 30 ข้อ จากจำนวน 36 ข้อ ประกอบด้วยองค์ประกอบของพฤติกรรมกาการเผชิญปัญหาทั้ง 3 รูปแบบ คือ

1. พฤติกรรมกาการเผชิญปัญหาแบบเผชิญหน้ากับปัญหา มีจำนวนข้อคำถาม 12 ข้อ
2. พฤติกรรมกาการเผชิญปัญหาแบบลดอารมณ์ตึงเครียด มีจำนวนข้อคำถาม 8 ข้อ
3. พฤติกรรมกาการเผชิญปัญหาแบบบรรเทาอารมณ์ตึงเครียด มีจำนวนข้อคำถาม 10 ข้อ

ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แต่ละข้อมีให้เลือก 5 ระดับ คือ

การใช้พฤติกรรมกาการเผชิญปัญหา	คะแนน
บ่อยที่สุด	5
บ่อย	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การกำหนดคะแนนพฤติกรรมกาการเผชิญปัญหาแบ่งเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนคือ

สูงที่สุด	มีระดับคะแนนอยู่ในช่วง	4.50 – 5.00
สูง	มีระดับคะแนนอยู่ในช่วง	3.50 – 4.49
ปานกลาง	มีระดับคะแนนอยู่ในช่วง	2.50 – 3.49
ต่ำ	มีระดับคะแนนอยู่ในช่วง	1.50 – 2.49
ต่ำที่สุด	มีระดับคะแนนอยู่ในช่วง	1.00 – 1.49

ส่วนที่ 3 แบบวัดภาวะสุขภาพของหญิงสูงอายุโรคข้อเสื่อม ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบวัดผลกระทบโรคข้ออักเสบต่อภาวะสุขภาพของมีนนานและแบบวัดภาวะสุขภาพของนิรนาท วิทย-โชคกิตติคุณ ซึ่งประยุกต์จากของเตนีส มีจำนวนคำถาม 30 ข้อ โดยคำถามดังกล่าววัดภาวะสุขภาพของบุคคลจากสมรรถภาพหรือความสามารถของร่างกาย (physical health) สภาวะทางจิตใจ (mental health) พฤติกรรมสังคม (social health) และการรับรู้ภาวะสุขภาพ (general health perception)

ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แต่ละข้อ ให้เลือก 5 ระดับ คือ

ไม่มีพฤติกรรมหรือความรู้สึกตามข้อความเลย	คำตอบคือ	ไม่เคย
มีพฤติกรรมหรือความรู้สึกตามข้อความนาน ๆ ครั้ง	คำตอบคือ	บางครั้ง
มีและ ไม่มีพฤติกรรมหรือความรู้สึกตามข้อความเท่า ๆ กัน	คำตอบคือ	ปานกลาง
มีพฤติกรรมหรือความรู้สึกตามข้อความเป็นส่วนมาก	คำตอบคือ	มาก
มีพฤติกรรมหรือความรู้สึกตามข้อความตลอดเวลา	คำตอบคือ	มากที่สุด

เนื่องจากแบบวัดสุขภาพมีข้อความทั้งทางบวกและทางลบ

การให้คะแนนจึงขึ้นอยู่กับ

ลักษณะของข้อความ

ข้อความที่แสดงพฤติกรรมหรือความรู้สึกทางลบ

คะแนน

มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
บางครั้ง	2
ไม่เคย	1

ข้อความที่แสดงพฤติกรรมหรือความรู้สึกทางบวก

คะแนน

มากที่สุด

1

มาก

2

ปานกลาง

3

บางครั้ง

4

ไม่เคย

5

แบบวัดภาวะสุขภาพของหญิงสูงอายุโรคข้อเสื่อมดังกล่าว มีการแบ่งคะแนนภาวะสุขภาพ
ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน	1.00 - 1.49 คะแนน	ภาวะสุขภาพดีมาก
ระดับคะแนน	1.50 - 2.49 คะแนน	ภาวะสุขภาพดี
ระดับคะแนน	2.50 - 3.49 คะแนน	ภาวะสุขภาพปานกลาง
ระดับคะแนน	3.50 - 4.49 คะแนน	ภาวะสุขภาพไม่ดี
ระดับคะแนน	4.50 - 5.00 คะแนน	ภาวะสุขภาพไม่ดีมาก

การหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย (content validity)

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมและการเผชิญปัญหา และแบบวัดภาวะสุขภาพของหญิงสูงอายุโรคข้อเสื่อม ไปหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบ ได้แก่

- อาจารย์แพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคข้อเสื่อม 1 ท่าน
- อาจารย์พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลออร์โทปิดิกส์ 1 ท่าน
- อาจารย์พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลจิตเวช 2 ท่าน
- อาจารย์พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลสูงอายุ 1 ท่าน

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์มาแก้ไขปรับปรุง ตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปหาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ และนำไปใช้จริง

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย (reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 2 ส่วน ซึ่งหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับหญิงสูงอายุที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ห้องตรวจโรคกระดูกและข้อ จำนวน 15 คน จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 2 ส่วน มาหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการเผชิญปัญหาเท่ากับ 0.81 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดภาวะสุขภาพ ของหญิงสูงอายุโรคข้อเสื่อมเท่ากับ 0.85

การรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือผ่านคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ ถึงคณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ เพื่อชี้แจงเหตุผลและขออนุญาตเก็บข้อมูลที่ห้องตรวจกระดูกและข้อ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่
2. ภายหลังได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะแพทยศาสตร์ ผู้วิจัยพบพยาบาลหัวหน้าแผนกผู้ป่วยนอกและฉุกเฉิน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการวิจัย
3. ผู้วิจัยพบหัวหน้าห้องตรวจโรคกระดูกและข้อ แผนกผู้ป่วยนอก เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และรายละเอียดในการรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือในการวิจัย
4. ผู้วิจัยพบแพทย์ผู้ทำการรักษาผู้สูงอายุโรคข้อเสื่อม เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดและขอความร่วมมือในการวิจัย

5. ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยเลือกหญิงผู้สูงอายุโรคข้อเสื่อม ตามคุณสมบัติของตัวอย่างที่กำหนดไว้

6. เมื่อสัมภาษณ์และกรอกข้อความเสร็จแล้ว ผู้วิจัยนำแบบบันทึกการสัมภาษณ์ดังกล่าว มาตรวจสอบความถูกต้องที่ละเอียด และให้คะแนนก่อนจะนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคล นำมาแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตาราง
2. ข้อมูลคะแนนพฤติกรรมและการเผชิญปัญหา และคะแนนภาวะสุขภาพของกลุ่มตัวอย่าง นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. หาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและการเผชิญปัญหาและภาวะสุขภาพ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)